

Til lovforslag nr. L 110

Folketinget 2016-17

Betænkning afgivet af Miljø- og Fødevareudvalget den 29. marts 2017

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om beskyttelse af havmiljøet, lov om miljøbeskyttelse og lov om sikkerhed til søs

(Implementering af dele af Hongkongkonventionen)

[af miljø- og fødevareministeren (Esben Lunde Larsen)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 5 ændringsforslag til lovforslaget. Miljø- og fødevareministeren har stillet ændringsforslag nr. 4 og 5. Enhedslistens medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 1-3.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 15. december 2016 og var til 1. behandling den 19. januar 2017. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Miljø- og Fødevareudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder.

Høring

Miljø- og fødevareministeren sendte den 15. december 2016 et udkast til lovforslaget, de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 7 spørgsmål til miljø- og fødevareministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (S, DF, V, LA, RV og KF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af ministeren stillede ændringsforslag. Flertallet vil stemme imod de af Enhedslisten stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* i udvalget (EL, ALT og SF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Inuit Ataqatigiit, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til

at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af et *mindretal* (EL), tiltrådt af et *mindretal* (ALT og SF):

Til titlen

1) Undertitlen affattes således:

»(Implementering af dele af Hongkongkonventionen samt særregler for danskejede udenlandske skibe)«.

[Præcisering af lovforslagets undertitel som følge af ændringsforslag nr. 2]

Til § 1

2) Efter den under nr. 4 foreslåede § 33 a indsættes:

»§ 33 b. Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte regler, der sikrer, at danskejede udenlandske skibe kun må opbygges i lande, som har fastsat krav til ophugning af skibe svarende til de krav, der fremgår af EU-forordningen om ophugning af skibe.«

[Pligt til ophugning i bestemte lande]

3) Nr. 10 affattes således:

»10. I § 61, stk. 1, 1. pkt., ændres »§§ 32 og 33« til: »§§ 32, 33, 33 a og 33 b«.«

[Straf for overtrædelse af regler udstedt i medfør af den foreslåede § 33 b]

Af miljø- og fødevarerministeren, tiltrådt af udvalget:

4) Nr. 12 affattes således:

»12. I § 63, stk. 7, indsættes efter »§ 11, stk. 3«: », og i sager omfattet af § 63 d«.«
[Sproglig korrektion]

Til § 4

5) I stk. 2, 2. pkt., ændres »forskellige dele af loven« til: »bestemmelserne«.

[Sproglig præcisering]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Den foreslåede ændring i nr. 1 indebærer, at lovforslaget herefter – ud over lovændringer som følge af implementering af Hongkongkonventionen – også indeholder en bemyndigelse til særregler for danskejede udenlandske skibe. Derfor foreslås undertitlen ændret.

Til nr. 2

Det foreslås, at miljø- og fødevarerministeren får bemyndigelse til at fastsætte regler, hvorefter danskejede udenlandske skibe kun må ophugges i lande, som har fastsat krav til ophugning af skibe svarende til de krav, der fremgår af EU-forordningen om ophugning af skibe (skibsophugningsforordningen).

Havmiljøloven finder anvendelse på danske skibe og skibe, der befinder sig på dansk søterritorium.

Endvidere finder loven anvendelse på udenlandske skibe, der befinder sig i og uden for de eksklusive økonomiske zoner, i det omfang det er foreneligt med international ret.

Udtrykket danske skibe skal forstås i overensstemmelse med skibsregistreringslovens og sølovens regler herom. Det indebærer, at det formelle registreringsforhold er afgørende for, om et fartøj anses som dansk. Et skib kan således være ejet af et dansk selskab uden af den grund at være dansk. Det er tilfældet, hvis skibet sejler under et andet lands flag. Dermed er skibet et udenlandsk skib.

Dette er i overensstemmelse med havretskonventionens artikel 91, stk. 1, hvoraf det fremgår, at skibe har den nationalitet, hvis flag de er berettiget til at føre.

I henhold til havretskonventionens artikel 92 er skibe kun berettiget til at sejle under én stats flag, og bortset fra de undtagelsestilfælde, som udtrykkeligt er hjemlet ved internationale overenskomster eller i havretskonventionen, er de på det åbne hav alene undergivet denne stats jurisdiktion.

I henhold til havretskonventionens artikel 94 om flagstatens pligter skal enhver stat effektivt udøve sin jurisdiktion og kontrol i administrative, tekniske og sociale anliggender over skibe, som fører dens flag.

Om artikel 94 udelukker, at andre end flagstaten kan fastsætte regler for skibet, er ikke afklaret. Det er ligeledes uaf-

klaret, om artikel 94 udelukker en adfærdsregulering af danske ejere af udenlandske skibe.

Havmiljøloven regulerer i dag kun i begrænset omfang udenlandske skibe og kun i det omfang, de overtræder lovens regler, imens de befinder sig på dansk søterritorium eller i den eksklusive økonomiske zone. Et udenlandsk skib kan dog f.eks. forfølges i umiddelbar forlængelse af overtrædelsen til havområder, der ligger længere væk fra den danske kyst. Der henvises i øvrigt til afsnit 2.1.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslag L 158, Folketingstidende 2005-06, forslag til lov om ændring af lov om beskyttelse af havmiljøet, straffeloven og lov om ændring af en række love på miljøområdet (Præcisering af reglerne om retsforfølgning af udenlandske skibe, skærpelse af straffe for miljøkriminalitet m.v.).

Havmiljølovens nuværende regulering af udenlandske skibe er i overensstemmelse med havretskonventionens bestemmelser om håndhævelse fra henholdsvis havnestaternes og kyststaternes side.

Med det stillede ændringsforslag vil der være hjemmel i havmiljøloven til også at fastsætte regler om, hvor et udenlandsk skib skal ophugges, forudsat at skibet er danskejet.

Eftersom der primært vil være tale om en regulering af udenlandske skibe, der på ophugningstidspunktet befinder sig uden for den danske eksklusive zone, forudsætter udnyttelse af bemyndigelsen, at der foretages en nærmere analyse af bestemmelsens forenelighed med international ret, jf. herved også havmiljølovens § 2, stk. 1, nr. 6. Den nærmere analyse heraf er endnu ikke gennemført.

Skibsophugningsforordningen har hjemmel i artikel 192 i traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde. Det indebærer, at der i henhold til artikel 193 i samme traktat kan indføres strengere beskyttelsesforanstaltninger, forudsat at disse er forenelige med traktaterne.

Skibsophugningsforordningen fastlægger allerede, hvor skibe, der sejler under en EU-medlemsstats flag, skal ophugges (på anlæg optaget på den europæiske liste). Der vil derfor ved udmøntning af bemyndigelsen ikke kunne fastsættes regler om, at ophugningen af danskejede skibe, der sejler under en EU-medlemsstats flag ikke må ske på anlæg opført på den europæiske liste, fordi anlæggene ligger i et bestemt land – idet en sådan bestemmelse ikke indfører strengere beskyttelsesforanstaltninger.

Det foreslås, at der skal lægges vægt på, om landet har fastsat regler, der svarer til skibsophugningsforordningen.

Det vil således ikke i sig selv være tilstrækkeligt, at det pågældende anlæg er opført på den europæiske liste, hvis det land, anlægget ligger i, ikke har regler, der stiller de nødvendige krav til anlægget, og at sådanne krav kan håndhæves.

Det bemærkes, at da skibsophugningsforordningen på nogle punkter stiller skærpede krav til anlæggene, vil danskejede udenlandske skibe heller ikke kunne ophugges på EU-godkendte anlæg i lande, som har nationale regler, der alene overholder Hongkongkonventionens krav.

Skibsophugningsforordningen finder anvendelse på skibe, der sejler under en EU-medlemsstats flag, med undtagelse af

- 1) krigsskibe, marinehjelpekibe eller andre skibe, der ejes eller drives af et land, og som på det pågældende tidspunkt kun anvendes i statens tjeneste til ikkekommercielle formål
- 2) skibe med en tonnage på under 500 bruttotonnage og
- 3) skibe, der i hele deres driftstid kun sejler i farvande, der hører under højhedsområdet eller jurisdiktionen for den medlemsstat, hvis flag skibet sejler under.

Det foreslås, at regler fastsat i medfør af § 33 b også kun skal omfatte den type skibe, som forordningen gør.

Spørgsmålet om, hvorvidt et skib kan anses som dansk-ejet, skal forstås i overensstemmelse med sølovens regler herom. I henhold til sølovens § 1, stk. 2, anses som dansk ejer følgende: danske statsborgere, danske statsinstitutioner og kommuner samt juridiske personer, som er oprettet i medfør af dansk lovgivning eller registreret som danske selskaber, stiftelser eller foreninger her i landet. I henhold til sølovens § 1, stk. 3, anses partrederier for danskejede, hvis mindst halvdelen af partrederiet ejes af fysiske eller juridiske personer, som er omfattet af lovens § 1, stk. 2, og den bestyrende reder opfylder betingelserne i lovens § 1, stk. 2.

Som det fremgår, vil der ved udmøntning af den foreslåede § 33 b blive fastsat regler, som danskere, herunder danske juridiske personer, skal overholde, også når skibene befinder sig uden for den danske stat.

Til nr. 3

Det foreslås med ændringsforslaget, at der også i regler, der udstedes efter den foreslåede nye § 33 b, kan fastsættes bestemmelser om straf. Det bemærkes i den forbindelse, at

René Christensen (DF) Pia Adelsteen (DF) fmd. Ib Poulsen (DF) Orla Østerby (KF) Lise Bech (DF) Karina Due (DF)

Erling Bonnesen (V) Kristian Pihl Lorentzen (V) Thomas Danielsen (V) Torsten Schack Pedersen (V) Anni Matthiesen (V)

Jacob Jensen (V) Carsten Bach (LA) Villum Christensen (LA) Mette Abildgaard (KF) Bjarne Laustsen (S)

Lea Wermelin (S) nfmd. Christian Rabjerg Madsen (S) Jesper Petersen (S) Kirsten Brosbøl (S) Simon Kollerup (S)

Søren Egge Rasmussen (EL) Maria Reumert Gjerding (EL) Christian Poll (ALT) Roger Matthisen (ALT) Sanne Bjørn (RV)

Martin Lidegaard (RV) Trine Torp (SF) Pia Olsen Dyhr (SF)

Inuit Ataqatigiit, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

det følger af straffelovens § 8, nr. 3, at der er dansk straffemyndighed for handlinger, som foretages uden for den danske stat, uden hensyn til hvor gerningsmanden hører hjemme, når handlingen krænker en forpligtelse, som det ifølge lov påhviler gerningsmanden at iagttage i udlandet.

Når der er fastsat regler, hvorefter danskejede udenlandske skibe kun må ophugges i lande, som har fastsat krav til ophugning af skibe svarerende til de krav, der fremgår af EU-forordningen om ophugning af skibe, vil det således være strafbart at krænke denne forpligtelse ved at lade sit danskejede udenlandske skib ophugge sådanne steder, og strafesager om overtrædelse af forpligtelsen kan pådømmes ved danske domstole.

Til nr. 4

Der foreslås en ændring af lovforslagets § 1, nr. 12, idet det er sprogligt ukorrekt at lade ordet »og« udgå af den gældende ordlyd af § 63, stk. 7. Der er således alene behov for at indsætte en henvisning i den gældende bestemmelse til sager omfattet af den foreslåede nye § 63 d. Ændringsforslaget indebærer ingen indholdsmæssige ændringer i forhold til det fremsatte lovforslag.

Til nr. 5

Der foreslås en sproglig præcisering af lovforslagets § 4, stk. 2, 2. pkt., hvorefter »forskellige dele af loven« ændres til »bestemmelserne«. Det er således bestemmelserne, der er nævnt i stk. 2, 1. pkt., som det foreslås at miljø- og fødevarerministeren kan fastsætte forskellige ikrafttrædelsestidspunkter for.

Socialdemokratiet (S)	46	Socialistisk Folkeparti (SF)	7
Dansk Folkeparti (DF)	37	Det Konservative Folkeparti (KF)	6
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	34	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Enhedslisten (EL)	14	Tjóðveldi (T)	1
Liberal Alliance (LA)	13	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Alternativet (ALT)	10	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	1
Radikale Venstre (RV)	8		

Oversigt over bilag vedrørende L 110

Bilagsnr.	Titel
1	Forslag, høringsnotat og høringssvar fra miljø- og fødevareministeren
2	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
3	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
4	Ændringsforslag fra miljø- og fødevareministeren
5	1. udkast til betænkning
6	2. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 110

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om, hvor og hvornår hvilke dele af hhv. EU's forordning om skibsophugning og Hongkongkonventionen gælder, til miljø- og fødevareministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om ændringsforslag, der sikrer, at skibe ophugges på de faciliteter, der er opført på bilaget til EU's forordning om skibsophugning, til miljø- og fødevareministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om ændringsforslag, der sikrer, at danske selskaber forbydes at dumpe affaldsskibe i lande, som ikke lever op til miljø- og arbejdsmiljøstandarder for skibsophugning, til miljø- og fødevareministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm. om vedtagelsen af lovforslaget medfører, at danske skibe ikke længere kan blive ophugget på strande i Asien, til miljø- og fødevareministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm., om det gennem dansk lovgivning kan sikres, at danske skibe ophugges i tørdok i Europa, til miljø- og fødevareministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm., om danske skibsredere altid har mulighed for at udflage skibe og derved omgå hensigterne i dansk lovgivning, til miljø- og fødevareministeren, og ministerens svar herpå
7	Spm. om ansvar for skibe, som har sejlet under bl.a. dansk flag m.m., til miljø- og fødevareministeren, og ministerens svar herpå